

METALOGRAFÍA DE DIFERENTES ACEIROS

RODRÍGUEZ, X. CARLOS

Departamento de Didácticas Aplicadas, Facultade de Formación do Profesorado, USC / IES Lucus Augusti, Lugo

RODRÍGUEZ, ANA; VARELA, VERÓNICA

IES Lucus Augusti, Lugo

ROMERO, MARÍA J.

Departamento de Didácticas Aplicadas, Facultade de Formación do Profesorado, USC

INTRODUCCIÓN

A metalografía estuda as características microscópicas de metais e aliaxes e relaciónaas coas súas propiedades físicas, químicas e mecánicas (Rodríguez, 2019). Este tipo de ensaios axuda ao alumnado a descubrir as estruturas internas de materiais tan importantes como son as aliaxes e nomeadamente o aceiro.

O obxectivo desta actividade experimental é levar a cabo ensaios metalográficos de aceiros para estudar os grans que o compoñen, as fases, os posibles tratamentos térmicos e tamén medir o tamaño dos grans segundo a norma ASTM E112.

METODOLOXIA

A experimentación pode realizarse *in situ* no propio congreso, tal e como se describe na páxina 121 do manual de Ensaos Físicos (Rodríguez, 2019). Para desenvolver este obradoiro non se poderán levar a cabo todos os pasos do proceso metalográfico (Amigo, 2013), por non poder desprazar toda a instrumentación necesaria.

MATERIAIS E REACTIVOS

- Cortadora metalográfica e discos de corte.
- Prensa metalográfica (empastilladora).
- Pulidora con discos de desbaste e panos de pulido.
- Microscopio metalográfico con ocular e porta graduados.
- Capturador de imaxe.
- Mostras de aceiros diversos (ferríticos, austeníticos, martensíticos, inoxidables, etc).
- Resina fenólica en gran.
- Etanol, glicerol, cloruro férrico, ác. acético, ác. nítrico, ác. clorhídrico e ác. pícrico.
- Pasta de diamante (3 μm)

PROCEDEMENTO EXPERIMENTAL

Procederase do seguinte xeito:

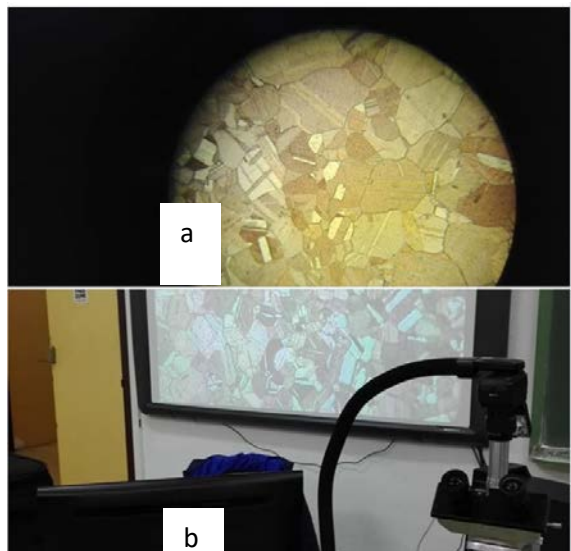
- Cortaranse as mostras do tamaño adecuado para introducilas no molde da empastilladora.
- Elaborarase a probeta metalográfica engadindo no molde a resina en gran e aplicando despois presión (150 bares) e aumentando a temperatura ata 90°C.
- Deixarase arrefriar e procederase a sacala do molde.
- Desbastarase na pulidora con discos de lixa de tamaño de gran P180, P 480 e P 1000, refrixerando e lavando con abundante chorro de auga.
- Pulirase na pulidora con pasta de diamante sobre pano de veludo e refrixerado con aceites especiais.
- Lavarase con auga e xabón empregando algodón e pasándolle a continuación etanol para despois secar con secador.
- Se a mostra metálica xa está con brillo e sen raias procederá a atacarse co reactivo axeitado.
- Transcorrido o tempo necesario (dende segundos ata minutos) retírase o reactivo con auga ultrapura e etanol e sécase con secador de aire quente.
- Procederase despois á observación ao microscopio, captura da imaxe, comparación coa librería metalográfica e medida de tamaño de gran.

CONCLUSIÓNS

Con este obradoiro mostramos unha maneira interesante de que o alumnado adquira conceptos sobre a estrutura e composición de aceiros, dun xeito ameno e divertido.

Ademais é unha forma de poñer en valor unha disciplina que por descoñecida non deixa de ser moi útil e interesante, tanto no mundo da docencia como na industria tecnolóxica.

Por último indicar que é de novo unha maneira de aproveitar recursos xa que, os alumnos de tecnoloxía poden empregar esta instrumentación que está dispoñible para ciclos de diversas familias profesionais da FP.

Figura 1. a) Micrografía dunha aliaxe. b) Microscopio metalográfico con capturador de imaxe.

REFERENCIAS

- Rodríguez García, X.C. (2019). *Ensayos Físicos*. 2ª Edición revisada e actualizada. Madrid: Editorial Síntesis.
- Amigo Borrás, V. (2013). *Curso de Metalografía Básica en CD*. Valencia: Universidad Politécnica de Valencia.